

Alexander, Leon, Aaltje, Mozes, Joseph, Elisabeth en Sientje Swaab. Dit zijn maar een paar namen van de vele van onze familieleden die in de vernietigingskampen zijn vermoord omdat ze Joods waren. Ik ben met mijn familie in November met de Auschwitz reis meegegaan om de plekken waar ze vermoord zijn te bezoeken. Toen mijn zusje, broertje en ik na de reis gevraagd werd hier wat te zeggen wisten we niet zo goed waar we moesten beginnen. Hoe omschrijf je de horror, het machinale en de grootsheid waarmee geprobeerd is de joden uit te moorden?

Ik denk dat er een aantal dingen zijn die wij alle drie het meest meedragen na deze reis. Het eerste is waar ik mee begon, is dat het belangrijk is de namen van de overledenen te blijven noemen. Ik heb geleerd dat zij hiermee voort leven in onze gedachten en zo ook het eeuwige leven hebben. Pas wanneer we stoppen met hun namen te noemen, verdwijnen ze in de vergetelheid en zijn ze echt dood.

Ook merkte ik dat ik vaak, wanneer er gevraagd werd naar onze reis, ik mensen vooral op het hart probeerde te drukken dat ze zelf een vernietigingskamp zoals Auschwitz of Sobibor, of een ander concentratiekampen dichterbij moeten bezoeken. Iedereen zou deze plekken met eigen ogen moeten aanschouwen. De verschrikking en de massaliteit is niet te omvatten als je dit mee krijgt uit verhalen of wanneer ik het zo vertel. Iedereen zou zelf moeten ervaren welk leed al deze mensen is aangedaan, alleen maar om wie ze waren. Zodat iedereen voelt waarom dit nooit meer mag gebeuren.

Tot slot werd ons ook heel duidelijk in Auschwitz hoe het is om een groep af te zonderen en te ontmenselijken. Hoe je met propaganda, angst en woorden een groep mensen uitsluit. Ik zie hoe er op sociale media en online steeds vaker antisemitische opmerkingen en reacties worden geplaatst, en ik voel hoe dat mij raakt, verontrust en boos maakt, nog meer na wat ik deze reis heb gezien. Vandaag herdenken we niet alleen de slachtoffers van de Holocaust maar benadrukken we ook het belang dat zoiets als de Holocaust nooit meer mag gebeuren. Dit is vandaag de dag met het toenemend antisemitisme belangrijker dan ooit. Ik denk dat dit een hele belangrijke taak is waar wij jonge mensen het verschil kunnen en moeten maken. Door elkaar aan te spreken op haat dragende taal, online, in de klas, op het terras of op straat. "Nooit meer Auschwitz" is een opdracht voor vandaag én morgen. Deze verantwoordelijkheid dragen wij allemaal, en vooral nu ook de volgende generaties.

2026 01 25

Speech tijdens Nationale Holocaust Herdenking

Door: Lauren van t Hoff